

Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2025. godine, razmotrila je Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti člana 4 i člana 17 u vezi člana 59dž stav 2 Zakona o stečaju i likvidaciji banaka ("Službeni list RCG", br. 47/01 i "Službeni list CG", br. 62/08, 44/10, 72/19, 113/24 i 89/25), koju je podnio advokat Filip Čupić, iz Podgorice i s tim u vezi daje sljedeće

MIŠLJENJE

U predmetnoj Inicijativi, podnosilac Inicijative ukazuje da je članom 4 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka, u članu 17 Zakona o stečaju i likvidaciji banaka dodat novi stav 5 kojim je utvrđeno da *„Troškove u sudskim sporovima u vezi sa upravnim aktima iz stava 1 ovog člana snosi banka“*, te da se tim rješenjem odlučuje o obavezi banke u stečaju da plaća troškove upravnog spora, a da nije stranka u tom postupku. Kako dalje smatra podnosilac Inicijative, te troškove treba da nadoknadi Centralna banka Crne Gore, jer je stečajni odbor banke organ Centralne banke, te je stoga ona stranka u upravnom sporu. Dalje, podnosilac Inicijative smatra i da je na ovaj način banci uskraćeno pravo na zaštitu iz člana 19 Ustava, jer banka u stečaju, budući da nije stranka u upravnom sporu, ne može da izjavi pravni lijek na odluku Upravnog suda kojom se obavezuje na plaćanje troškova upravnog spora.

Podnosilac Inicijative, dalje ukazuje, da novi član 59dž koji se dodaje članom 17 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka, ima povratno dejstvo suprotno zabrani povratnog dejstva utvrđenu Ustavom, jer propisuje da će se odredba člana 17 stav 6 ovog zakona, primjenjivati od dana njegovog stupanja na snagu i na stečajne postupke koji su započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona. Iz navedenih razloga podnosilac Inicijative predlaže da Ustavni sud donese odluku kojom će se utvrditi da osporavane odredbe nijesu u skladu sa Ustavom i da prestaju da važe danom objavljivanja odluke u „Službenom listu Crne Gore“.

U vezi navoda iz Inicijative, ukazujemo da je odredbom člana 3 stav 2 Zakona o stečaju i likvidaciji banaka („Službeni list RCG“, broj 47/01 i „Službeni list CG“, br. 62/08, 44/10, 72/19, 113/24 i 89/25) propisano da se obaveze proistekle iz stečajnog postupka izmiruju na teret stečajne mase.

Članom 26 st. 1 i 2 Zakona, propisano je da se danom otvaranja stečajnog postupka obrazuje stečajna masa, kao i da se stečajna masa sastoji od sve pokretne, nepokretne, materijalne i nematerijalne imovine banke, gdje god se ona nalazi, svih potraživanja banke, svih ugovornih prava, svih intelektualnih prava i ostalih prava stečenih na osnovu zakona.

Uzimajući u obzir navedene odredbe Zakona, koje su bile u primjeni i prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka („Službeni list CG“, broj 89/25), jasno je da se sve obaveze proistekle iz stečajnog postupka izmiruju iz stečajne mase banke, koja se evidentira, odnosno nalazi u knjigama banke, od dana otvaranja stečajnog postupka. Dakle, u konkretnom slučaju, osporavanom odredbom člana 4 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka nije izvršena povreda i/ili promjena pravnog odnosa, već se radi efikasnijeg procesnog dejstva ovog zakona vrši preciziranje izvora novčane, odnosno stečajne mase, koja se nalazi u banci, a koja kao što je navedeno, služi za izmirivanje obaveza iz stečajnog postupka.

Članom 18 Zakona o stečaju i likvidaciji banaka, propisano je da je stečajni odbor u stečajnom postupku organ Centralne banke i odlučuje donošenjem upravnih akata, protiv kojih je moguće pokrenuti upravni spor. U tom smislu, stečajni odbor izvršavajući zakonom utvrđena ovlašćenja i nadležnosti, ostaje punopravna stranka u postupku, što negira navode podnosioca Inicijative da banka u smislu Zakona o parničnom postupku treba da bude stranka u postupku.

Posebno ukazujemo da Zakon o stečaju i likvidaciji banaka predstavlja lex specialis, koji reguliše odnose u postupku stečaja i likvidacije banaka, a smisao ovog zakona je da se svi troškovi iz stečajnog postupka izmiruju na teret stečajne mase, odnosno banke u stečaju.

Nadalje, mišljenja smo da ne stoje ni navodi iz Inicijative da je novim članom 59dž koji se dodaje članom 17 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka, uvedeno povratno dejstvo suprotno zabrani povratnog dejstva utvrđenog Ustavom.

Naime, ni u ovom slučaju se ne radi o uspostavljanju novog pravnog odnosa i obaveza koji bi promijenili već nastali pravni položaj povjerilaca ili banke u stečaju, već je kroz smisao odredbe člana 59dž stav 2 Zakona preciziranje već postojećeg pravnog odnosa da se obaveze proistekle iz stečajnog postupka izmiruju iz stečajne mase, odnosno imovine banke u stečaju, kako je i utvrđeno u članu 3 stav 2 Zakona o stečaju i likvidaciji banaka. Dakle, ova odredba ne mijenja već uspostavljene dosadašnje pravne odnose i isključivo ima za cilj efikasnije sprovođenje stečajnog postupka, ne dovodeći do retroaktivne primjene zakona ni povrede člana 147 Ustava.

Imajući u vidu navedeno, mišljenja smo da osporavani član 4 i član 17 u vezi sa članom 59dž stav 2 Zakona o stečaju i likvidaciji banaka ("Službeni list RCG", br. 47/01 i "Službeni list CG", br. 62/08, 44/10, 72/19, 113/24 i 89/25) nijesu u suprotnosti sa Ustavom i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

Broj: _____
Podgorica, _____ 2025. godine

Vlada Crne Gore

**Predsjednik,
mr Miloško Spajić**